

CONCURSO LITERARIO JUVENIL DE PAMPLONA IRUÑEKO GAZTEENDAKO LITERATUR LEHIAKETA 2019

EUSKERA NARRAZIO 14-16 URTE

LEHENENGO SARIA:

Bizipenak Izaro Caballero Gómez

Gaueko 4etan izerditan esnatu nintzen tiro batzuen ondorioz eta laster Katalina nire besoan artean hartu nuen. Banekien zer gertatu zen, eta banekien zer egin behar nuen, hala ere, neure burua salatu nuen nire logelako leiho zikinetik begiratzen nuelarik. Bat-bateko isiltasuna, eta gero oihuak “harrapatuko zaitugu, zin egiten dizut!”. Hortik alde egin behar nuen, baina, non utzi Katalina? Norekin utzi? Izerdi tantak nire kopetaren hasieratik irristatzen nabaritzen nituen. Tanta ñimiño horiek poliki-poliki lokia zeharkatu zuten eta ordurako dena pentsatuta nuen.

(...)Egongelaren leihoan nengoen, zutik, prest. Ez ninduten ikusten, leihoa eraikinaren beste aldera ematen baitzuen. Hala eta guztiz ere nik ikusten nituen, haien ahots marmartiak entzutean, nire etxeko eskailerak igotzen ikusten nituen. Ni prest nengoen: ezkerreko besoan, Katalina nuen; nire bizkar txiki baina indartsuan, frankotiratzaillea; eskuineko sorbaldan, fusila; eta azkenik eskuineko eskuan, detonagailua. Begiak itxi nituen kopetako izerdi tantak baztertzen nituen heinean, eta arnasa sakon-sakon hartzen saiatu nintzen. Iluntasunean, eskaileren karraskak zenbatzen hasi nintzen... 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8. Zortzigarren eskailerako karraskadak entzun bezain laster, egongelako atea irekitzear egongo zen, beraz, begiak ireki nituen hartutako arnasa kanporatuz eta detonagailua piztu egin nuen. Aldi berean, eskuineko eskuarekin leiho ondoan zegoen tutueria herdoildutik nire gorputzak irrist egin zezan utzi nuen.

(...)Eztanda entzutean, jada nire posizioan nengoen. Nire begi-bistatik 100 metrora Katalina frankotiratzaillearekin behatzen nuen. Kale nagusia bere bizkarraren atzean utziz, basati haietako bat Katalinarengana abiatzen zen, eta bere paretik beste bat zetorren. “Nora zoazte?” esaten nion neure buruari, irri etsi bat nire aurpegiaren nabarmenena bihurtzen zen bitartean. Dardarek nire gorputza indarrez hartu zuten, hala eta guztiz ere, bi tiro gehiago ematea baino ez zitzaizkidan falta izan faxista horiek hiltzeko. Korrika eta presaka, beraien atzetik beste hiru etortzen ziren. 15 segundo geroago, ez zegoen kaleak zikintzen zuten faxistarik. Frankotiratzailea gordetzen nuen bitartean, Katalinarengana hurbiltzen nintzen nire pausoak gero eta gehiago azkartuz. Katalina berriz ere nire besoetan hartu nuen eta hasperen artean, nire herri maitea atzean utzi nuen, oihuak nire tinpanoetaraino heltzen zitzaizkidan momentu berean.

(...)Beldur nintzen, oso, baina Katalina salbu utzi behar nuen, faxista horien hitzak benetako ekintzak bihurtu baino lehen.

(...)Nire herri ondoan dagoen basoa zeharkatzen nuen bitartean, Katalina norekin utzi eztabaidatzen nuen neure buruarekin. Orduan, Kepa burura etorri zitzaidan, eta bere herrirantz abiatu nintzen. Ilargiak eta izarrek gaua argitzen zuten, eta hauen itzaletan nahiz hontzen uluen artean, abesten hasi nintzen :

Eusko gudariak gara

Euskadi askatzeko

Gerturik daukagu odola

Bere alde ez emateko(x2)

Irrintzi bat entzunda

Mendi tontorrean

Goazen gudari danok

Ikurriñan atzean...

(...)Eta bat-batean nire doinuen artean, entzun nituen: “Bila ezazue putakume hori!”. Nire begiak itsu zeuden, ez zuten inor ikusten eta badaezpada ere, zuhaixka batzuetan ezkutatu ginen Katalina eta biok, haien ahots eta oihu desatseginak desagerrarazi arte. “Zer egingo didate aurkituz gero?” galdetzen nuen, nahiz eta ez erantzun, ez bainuen nahi pentsamendu horietan murgildu.

Loak ez ninduen hartzen. Egurrezko lauburuaren lepokoa mantso kendu nuen eta indarrez nire esku hezeetan gorde nuen. Azkenean, ez dakit nola, amets liluragarrietan neure burua murgiltzea lortu egin nuen.

(...)Egunsentiak eta harekin batera txorien kantek esnatu ninduten. Erreka txiki baten ertzera edatera eta Katalina garbitzera hurbildu nintzen. Nire aurpegia nekaturik ikusten nuen uraren erreflexuan edaten nuen bitartean. Hasperen egin eta hortik alde egitea erabaki nuen, Keparen herrirantz zuzenduz. Urrutian, Keparen herria desberdintzen nuen, eta gerturatzen nintzen bitartean, nire armak prestatzen nituen. Pixkanaka-pixkanaka nire kamaradaren etxera hurbiltzen nintzen, belarriak tente izanik eta begiak hontzak baino irekiagoak izanda. Ez zen eulirik entzuten eta nire bihotza azkartzen zihoan. Guztizko isiltasuna nabarmentzen zen herriaren kale eta zirrikituetan. “Eta tranpa bat balitz?”, etortzen zitzaidan burura...

(...)Keparen atzeko atearen aurrean nengoen, eta betiko moduan, atea jo nuen, soinu berezi bat sortuz. “TOK TOK PUM, PUM TOK TOK”. Deus ez. Berriz jo nuen. “TOK TOK PUM, PUM TOK TOK”. Deus ez. “Kaka zaharra!” errepikatzen hasi nintzen. Bi aldiz pentsatu gabe, etxe barrenera sartzeko asmoz bere lorategitik harri potolo bat hartu nuen eta ate ondoko kristalezko leihoa apurtu nuen. Kristal zatiekin kontu handia izanda leiho apurtua igaro nuen. Sartu bezain laster ikusi nuen, hor zegoen, guztiz biluzik lurrean botata, odolak gorputz osoa inguratzen zuelarik. Pauso txikien bidez hurbiltzen nintzaion bere gorputz biluztua goitik behera behatuz. Oraingo honetan, izerdia ez zen nire aurpegia zeharkatzen zuenak, malko gaziek nire masailak bustitzen zituenak baitziren. Nire kamarada leialarengana gerturatu nintzenean, muxu epel bat eman nion kopetan. Eguzkiko lehen izpiek Keparen gorputz bizigabea argizatzen zuten eta, oheko maindirea hartuz, estali egin nuen.

(...)Berriz ere basoan geunden, nora ezean galduta. Laster ala beranduago, aurkituko ninduten, eta horrexegatik Katalina norbaitekin utzi behar nuen,

jada norekin utzi ez zuen axola. Aurrera egin beharrean atzera egin nuen, nire itxaropenak baldintza berdinetan aurkitzen nituen. Nire begiak lokatzezko bideari zuzenduta zeuden, eta horiek altxatzean, baserri kuttun bat aurkitu nuen. Ia-ia pentsatu gabe baserriaren atarirantz hurbildu nintzen. Katalina, ohar txiki batekin batera, egurrezko atari txiki horretan utzi nuen, eta segituan atean jo nuen. Aurrean zeuden pagondo batzuetara urrundu nintzen, frankotiratzailearekin gertakariak ikusteko. Norbaiten zain nengoen, baina noren zain...? Ez nekien. Ustekabean, atso atsegin batek zurezko atea ireki zuen. Katalina ikustean harridurazko aurpegia nabari egin zitzaion eta eskuetan oharra zuelarik, aldeetara begiratu ondoren, barrenera sartu zuen. “Barka nazazu umetxo maitea”, xuxurlatzen nuen frankotiratzailearen behatxuloa malkoz bustitzen nuen heinean.

(...)Zentzurik gabe pagondoen azpitik ibiltzen nintzen. Natura mirestea erabaki nuen, denbora azkarrago pasa zedin. Nire belaunetara iristen ziren zuhaixka berdeen hostoak usaintzen nituen, eta horien ondoan zeuden pagondoen likenak laztantzen nituen, haien ehundura desberdinak nabarituz. Natura. Nire gauzarik gustukoena zen, Katalinaren ondoren, noski. Aurrera jarraitzen nuen txorien doinu berezietz gozatzen. Momentu batez, dena ahaztea lortu izan nuen, naturarekin bat izatea lortu nuen.

(...)”PUM!” baso osoan zehar entzun zen. “Tiroak, oso hurbil gainera”, pentsatu nuen. Ohartu nintzenerako, faxistaz inguratuta nengoen. Pagondoen ondotik atera ziren eta deus ez esan gabe nigana zuzendu ziren. Aurrean bi, atzean bi, eta bana aldeetara. Geldi-geldirik geratu nintzen eta armak ez erabiltzea erabaki nuen, alferrik izango baitzen. Batek atzetik hartu ninduen eta garrasika hasi nintzen, “utz nazazue bakean!!!”. Orduan, basati horietako batek bere gerrikoa kendu zuen eta nire lepo inguruan jarri zuen, isilarazteko asmoz. Ezin nintzen mugitu, haien menpe nengoen. Armak kendu zizkidaten eta horiekin batera, arropa. Ostikoak ematen saiatzen nintzen, baina gerrikoak lepoa asko estutzen zidan eta geldi geratu behar nintzen arnasa hartzeko. Begiak ixtea erabaki nuen. Iluntasunean, esku desberdinen ukipenak gorputz osotik

nabaritzen nituen. Malkoek berriz ere nire masailetatik behera erortzen ziren. Lurrera bota ninduten eta hor denetarik pairatu nuen. Kolpeak, bortxaketak, umiliazioak.... Eta momentu batean, ez nuen ezer nabaritzen, ez nuen ezer ikusten ezta entzuten. "Hilik egongo ote naiz?". Ez. Gauean esnatu nintzen, baso erdian botata. Min ikaragarria sentitzen nuen gorputz guztitik. Hezur apurtuak, beheko parteak odolez beteta, ilea moztuta... Minaren eraginez inkontziente geratu nintzen eta basati horiek hilda nengoela pentsatu zuten, hemen botata utziz. Esfortzu handia eginez, nire arropa eta armetaraino gerturatu nintzen. Nire prakako ezkerreko poltsikotik hainbat orri eta arkatz punta gabe bat atera nituen. Hortzekin arkatzari punta atera nion eta garrasi eta malkoen artean idazten hasi nintzen.

(...)Eta hemen naukazu, oraina idazten, nire azkeneko hitzak idazten. Zuri eskaintzen dizkizut, Katalina. Egunen batean eskutitz hau irakurriz gero, asko maite zaitudala ohartarazten dizut, halaber, gaua argitzen nauen ilargi distiratsua zarela. Nire izena inoiz ez ahaztea eskatzen dizut, gertatutakoa konta iezaiozu mundu osoari, ahaztua gera ez dadin. Era berean, ez ahaztu inoiz, umetxo, zure ama ohore eta ausardiarekin hil egin dutela, nire azkeneko ekintza eskuineko besoa goratzea izango baita hil aurretik.

Zure ama, ilargiraino maite zaituena. Mara Goikoetxea, 23 urte.

Etxarri-Aranatz, 1938ko abuztuaren 21a.